

Honden als ondersteuning voor politiemensen met PTSS

Datum 23.9.2026
Subjekt Radboud Universiteit
Region Nizozemsko
Kategorie Zdravotnictví a nemocnice, Věda a výzkum, Bezpečnost

Duizenden politiemensen kampen met posttraumatische stressstoornis (PTSS) vanwege ingrijpende gebeurtenissen in hun werk. Honden (zowel assistentiehonden als gezelschapshonden) kunnen politiemensen met PTSS verlichting bieden. Dat blijkt uit promotieonderzoek van neurobioloog Charlotte Witjes-Roelofs, die op 1 oktober 2026 haar proefschrift verdedigt aan de Radboud Universiteit. ‘Politiemensen voelen zich veiliger met hun hond in de buurt, ze kunnen geheugentaken beter uitvoeren en zich beter focussen.’

Na het meemaken van een of meer ingrijpende incidenten ontwikkelen veel politiemensen PTSS. Daarbij kunnen ze last krijgen van herbelevingen, vermijding, negatieve stemming en problemen in aandacht en werkgeheugen. Veel agenten houden na een behandeling (EMDR of cognitieve gedragstherapie) toch nog lang klachten. De politieorganisatie zette al langer assistentiehonden in bij werknemers met ernstige PTSS-klachten en het leek erop dat dat werkte, maar dit was nog niet bewezen. Witjes-Roelofs voerde daarom in opdracht van de Politieacademie dit onderzoek uit naar het effect van honden op het welzijn en cognitief functioneren van politiemensen met PTSS.

Rust en vertrouwen

Het onderzoek bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. Bij de kwantitatieve methode werd met een EEG de hersenactiviteit gemeten terwijl proefpersonen testjes uitvoerden. Zo moesten ze kijken naar een scherm waarop steeds een losse letter verscheen en als de letter hetzelfde was als de vorige moesten ze zo snel mogelijk op een knop drukken. Mensen met PTSS scoorden beter op deze werkgeheugentaak wanneer hun hond er bij was dan wanneer hun hond er niet bij was terwijl ze het testje deden. En mensen zonder PTSS scoorden in aanwezigheid van hun hond juist slechter op de test.

In het kwalitatieve onderdeel van het onderzoek interviewde Witjes-Roelofs politiemensen met PTSS over de band met hun hond. Uit de gesprekken bleek dat zij emotionele steun ervaren dankzij hun hond. De aanwezigheid van een hond geeft hen vaak een gevoel van rust, ook wanneer dit hun eigen gezelschapshond is. Agenten die een speciale assistentiehond hebben, ervaren daarnaast vertrouwen en veiligheid.

Eigen hond trainen

Een gezinshond kan ook al wat verlichting bieden, als een getrainde hond niet mogelijk of beschikbaar is. Witjes-Roelofs: ‘Het onderzoek laat zien dat honden het welzijn en functioneren van mensen met PTSS kunnen verbeteren, bijvoorbeeld door gedrag te spiegelen of te voorkomen dat mensen in een herbeleving komen als de spanning oploopt. Assistentiehonden doen dat doelgericht en consequent, maar een gewone gezinshond kan hier soms ook al wat in betekenen en zo steun bieden.’

Een assistentiehond is een opgeleide hond (door bijvoorbeeld de KNGF) speciaal voor mensen met PTSS: ze kunnen die mensen wakker maken uit nachtmerries, een baasje weghalen uit een drukke ruimte als de spanning daardoor oploopt of gedrag spiegelen. Gecertificeerde honden mogen overal naar binnen, zodat mensen met PTSS ze overal mee naartoe kunnen nemen.

Omdat een assistentiehond soms niet mogelijk of niet beschikbaar is, biedt het onderzoek ook aanknopingspunten voor alternatieven, volgens Witjes-Roelofs. 'Er is een training ontwikkeld voor politiemensen met PTSS en hun gezelschapshond. Daarin leren hond en baasje hoe de hond het baasje emotioneel kan ondersteunen. Die training is nu toegevoegd aan het hulppakket voor mensen met PTSS bij de politie.' De onderzoeker hoopt dat andere organisaties die werken met zogeheten 'first responders' ook wat aan het onderzoek hebben. 'Bij de politie zijn nu 166 assistentiehonden in dienst. Defensie en de brandweer zijn ook bezig met de inzet van assistentiehonden als hulpmiddel, maar misschien heeft ambulancepersoneel er ook iets aan. En de training voor mensen die al een eigen hond hebben zou in die organisaties ook nuttig kunnen zijn.'

<https://www.ru.nl/onderzoek/onderzoeksnieuws/honden-als-ondersteuning-voor-politiemensen-met-ptss>